



## Verksamhetsberättelse för Svenska Psykiatriska Föreningen 1/1 – 31/12 2012

Föreningen har 1166 medlemmar, varav 49 tillhörande sektionen konsultationspsykiatri, 20 hedersmedlemmar och 396 seniorer. Den formella delningen från SLUP har skett under året varför inte längre ST-läkarna ingår i siffrorna. Antalet medlemmar har varit stabilt under verksamhetsåret.

### Styrelsen har bestått av:

**Ordförande**

Lise-Lotte Risö  
Bergerlind

**Vice ordförande**

Lena Flyckt

**Sekreterare**

Hans-Peter Mofors

**Skattmästare**

Astrid Lindstrand

**Redaktör**

Tove Gunnarsson

**Vetenskaplig  
sekreterare**

Jussi Jokinen

**Facklig sekreterare**

Karin Grönvall

**Ledamöter**

Kerstin Lindell  
Fredrik Åberg

**Adjungerade:**

Dan Gothefors  
(ansvar kliniska riktlinjer)  
Simon Kyaga  
(Riksstämmosekreterare)  
Arne Stenstedt  
(pressekreterare)  
Jill Taube  
(Levnadsvaneprojektet)

**ST-representant**

Hanna Edberg

**Revisorer**

Jerker Hansson  
Olle Hollertz

**Valberedning**

Olle Hollertz  
Per-Axel Karlsson  
Diana Radu-Djurfeldt  
Robert Rydbeck  
Åsa Westrin

Styrelsen har haft nio möten.



### **Nordisk Psykiatrisk Samarbetskommitté**

Lise-Lotte Risö Bergerlind  
Hans Ågren (6-årsdelegat)

### **Nordic journal of Psychiatry**

Jonas Eberhard, medical editor, Sverige  
Hasse Karlsson, chefredaktör, Finland

### **The Nordic Psychiatrist**

Hans-Peter Mofors, chefredaktör

### **UEMS Section and Board of Psychiatry**

Simon Cervenka  
Olle Hollertz

Föreningen har under året:

- I mars ordnat **Svenska Psykiatrikongressen** i Göteborg med drygt 600 deltagare. Det vetenskapliga programmet var brett och omfattande och bjöd på goda möjligheter till fortbildning. Även det kulturella programmet med ffa filmtema var mycket uppskattat. Tillfället att träffa kollegor under trevliga former är en mycket viktig del i en specialitet där man i delar av landet är underbemannade.
- I juni medverkade föreningen i aktiviteter i **Almedalen** ihop med bl a SKL, Läkarförbundet och Psykologförbundet som ett led i att påverka beslutsfattare.
- I september deltog föreningen på **Bok- och Biblioteksmässan** i Göteborg ihop med bl a NSPH, SKL, Västerbottens landsting och HFS Temagrupp Psykisk Hälsa.
- 9 - 10 oktober deltog SPF som föredragshållare och med monter på **SKL:s Framtidskonferens** i Stockholm, ett arrangemang för att följa upp projektet "Bättre vård – mindre tvång" Datum hade valts för att uppmärksamma **World Mental Health Day** (WMHD) .
- I slutet av november deltog föreningen i **Riksstämman** med bl a monter, som arrangör av Riksstämmosymposium och två pilotkurser inom KUL-projektet. De sistnämnda rön te stor uppskattning.
- Under året anslöt sig SPF till Svenska Läkaresällskapets (SLS) projekt: "Läkares samtal om levnadsvanor". I november 2011 fastställdes Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder. Enligt det vetenskapliga underlaget har läkares samtal om rökning, fysisk aktivitet och riskbruk av alkohol både god effekt och är mycket kostnadseffektiva. SoS har gett SLS ekonomiska medel som delas ut till de sektioner som vill arbeta i projektet. SPF var en av de första sektionerna att ansluta. Jill Taube är projektledare för det 3-åriga projektet.



- Under året har **Nordiska Psykiatriska Föreningen** haft två styrelsemöten. Den nya gemensam nordisk papperstidning; The Nordic Psychiatrist, har getts ut med sitt första nummer under 2012. Genom samarbete mellan Royal College of Psychiatry och Nordiska föreningen har möjligheten till att, mot en låg avgift, köpa in CPD on-line öppnats. Sedan hösten 2012 har SPF:s medlemmar tillgång till detta utmärkta digitala fortbildningsverktyg.
- Under året har SPF synts och hörts i **media** med ett flertal artiklar och inlägg. En artikel kring indragning av neuroleptika ledde till att beslutet ändrades och en artikel ihop med Psykologförbundet kring bristen av skydd för människor med allvarlig psykisk ohälsa mot oseriösa "terapeuter" har lett till att vi inviteras att diskutera frågan vidare med Anders Printz, psykiatrisamordnare på Socialdepartementet.

### Remissvar

Tillströmningen av remisser har varit hög under verksamhetsåret. Detta är ett viktigt sätt för föreningen att påverka psykiatris utveckling. Arbete kan följas kontinuerligt på föreningens hemsida under länken <http://www.svenskpsykiatri.se/remisser.html>

Föreningen har svarat på tolv remisser. Viktigast och mest omfattande får anses ha varit besvarandet av remissen "Psykiatri och lagen - tvångsvård, straffansvar och samhällsskydd SOU 2012:17" inneburit. Föreningen har varit tämligen kritisk mot lagförslaget och har lämnat en lång rad synpunkter om förbättringspotential i förslaget. Remissvaret finns att läsa på hemsidan i sin helhet.

- I remissvaret över remissen "Förslag till föreskrifter och allmänna råd om Lex Maria, Dnr 6.1-34035/2012" klargjorde vi vår positiva hållning till ett avskaffande av suicidhändelser som särfall i fråga om när anmälan enligt Lex Maria ska ske.

Bland övriga remisser märks utvärdering av försöksverksamheten

- Arbetsförmågeutredning, AFU, till läkarförbundet,
- "Lagändringar till följd av ändrat huvudmannaskap för tillhandahållande av vissa kurser för läkares vidareutbildning" med anledning av nedläggningen av IPULS,
- "Avskaffande av steriliseringskrav som villkor för ändrad könstillhörighet, Ds 2012:46" och
- "Läkarrollen i en föränderlig sjukvårds organisation (Läkarförbundet)".



## **Utbildningsutskottet**

Medlemmar i Utbildningsutskottet har under verksamhetsåret varit Karin Grönvall (ordf.) Bo Runeson, Elina Sarasalo, Michael Andresen, Mats Löof, Hans Ericsson, Pauliina Ikonen (ST-representant) och Tove Janarv (ST-representant). Alessandra Hedlund (Metis), Deanne Mannelid (KUL) och Kerstin Lindell

(SPUR) har varit adjungerade för sina respektive ansvarsområden. Raffaella Björck var engagerad medlem i UU fram till sin tragiska död sommaren 2012.

Under verksamhetsåret har fem möten hållits och ett telefonmöte. Dessutom har vi haft ett gemensamt möte med SPF:s styrelse med fokus på pedagogiska innehållet i SPK.

Medlemmar från UU var under Psykiatrikongressen i Göteborg 2012 aktiva. En kurs i suicidbedömning för specialister hölls och en workshop kring handledning. Inför kongressen 2013 planeras en postervägg för ST-läkarnas arbeten enligt vetenskapliga principer.

Vid kongressen Framtidens Specialistläkare i Malmö var UU representerade och hade där en monter tillsammans med SLUP.

UU har kontinuerligt under året uppdaterat målbeskrivningen för ST. Socialstyrelsen har bett om synpunkter inför uppdatering av målbeskrivningen 2014 och det har vi lämnat.

Utvecklingen inom Metis har följts och diskuterats. UU har deltagit i nationell konferens för uppföljning av Metis. Grundläggande Psykoterapiutbildning för ST-läkare har förberetts under en tid. UU har fortsatt vara med i dessa diskussioner och de första kurserna har nu kommit igång.

Det nationella studierektorsnätverket har fortsatt att träffas 1-2 gånger per termin och medlemmar från UU är där sammankallande. Detta nätverk är ett viktigt forum för ST-frågor och där har man under året haft en träff med dem som varit sakkunniga vid specialistansökning hos Socialstyrelsen.

Projekt för specialisters fortbildning (KUL) har kommit igång under året. Projektledare Deanne Mannelid har adjungerats till UU och där förankrat och avrapporterat om projektet. Två uppskattade pilotkurser hölls under årets Läkarestämman.

UU har under året haft möte med våra representanter i UEMS (europeisk samarbetsorganisation knuten till EU) och förankrats i vilka frågor som är aktuella på denna nivå. Från UEMS har under året kommit ett dokument med riktlinjer för specialistutbildning. Detta dokument har vi lämnat synpunkter på.



SPUR frågan har under året varit ämne för diskussion och omorganisering. Oklart i skrivande stund hur det kommer att organiseras. UU har under året haft en träff med specialitetens aktiva SPUR inspektörer. Det har under året hållits en SPUR inspektion.

### **Ekonomi**

Föreningen har under året varit mycket aktiv och deltagit i många aktiviteter. Vi har varit representerad i Almedalen, på Bok- och biblioteksmässan, på SKL:s Framtidskonferens och på riksstämman samt deltagit i olika utbildningsinsatser, arbetat med flera olika kliniska riktlinjer mm vilket medfört kostnader för föreningen. Vi har också under året anslutit oss till CPD online vilket genererat en viss kostnad per medlem även om den är mycket rabatterad. Trots detta har föreningen under 2012 gjort en liten vinst. För ytterligare information se skattmästarens redogörelse i separat skrivelse.

### **Tidskriften för Svensk Psykiatri**

Tidskriften har under året utkommit med fyra nummer:

Nr 1, mars 2012, med temat Livsstil

Nr 2, juni 2012, med temat Registrera mera

Nr 3, september 2012, med temat Var kommer barnen in?

Nr 4, december 2012, med temat Psykiatrins biologi

Redaktionen har bestått av:

Huvudredaktör Tove Gunnarsson (SPF)

Redaktionsmedlemmar SPF: Hanna Edberg och Daniel Frydman

Redaktionsmedlemmar SFBUP: Björn Wrangsjö och Gloria Osorio

Redaktionsmedlemmar SRPF: Kristina Sygel samt en vakans

Teknisk redaktör: Stina Djurberg

Foto och grafisk design: Carol Schultheis

Redaktionen har med glädje kunnat notera en fortsatt ökning av insända bidrag samt ett stort intresse från annonsörer.

### **SLUP**

ST-läkare i de olika psykiatriska specialiteterna har tidigare varit organiserade under sina respektive moderförening. År 2010 påbörjades bildandet av SLUP (Sveriges Läkare under Utbildning i Psykiatri) varmed ST-läkarna skulle samlas under en egen organisation, juridiskt och ekonomiskt skild från moderföreningarna. Under verksamhetsåret 2012 fullbordades denna separation, och SLUP är numera en fristående förening.



I avtalet som upprättades mellan SPF och SLUP framgår att samarbete skall fortgå på flera olika plan, bland annat vad gäller arrangemang såsom AT-stämman, Riksstämman och Framtidens Specialistläkare. Därtill får SLUP administrativt stöd från SPF för att kunna fullgöra sina uppgifter. Samarbetet mellan SPF och SLUP har under året varit ömsesidigt givande och välfungerande. SLUP's ordförande Hanna Edberg har suttit i styrelsen för SPF såsom representant för ST-läkarna.

### **Kliniska riktlinjer**

Under verksamhetsåret har åtta arbetsgrupper arbetat med Svenska Psykiatriska Föreningens Kliniska riktlinjer i olika grader av färdigställande. Kliniska riktlinjer för Suicidnära patienter samt Kliniska riktlinjer för Äldrepsykiatri beräknas färdiga i bokform till mars 2013. Utöver dessa arbeten pågår framtagande av Kliniska riktlinjer Tvångsvård, ECT, Ångestsjukdomar, Bipolär sjukdom, Ätstörningar och Personlighetsstörningar.

Fortsatt arbete har under verksamhetsåret gjorts avseende implementering av tidigare producerade Att förebygga och handlägga metabol risk hos patienter med allvarlig psykisk sjukdom.

Som ett led i denna implementering har föreningen också anslutit sig till Socialstyrelsens och Läkaresällskapets projekt för implementering av Socialstyrelsens 'Nationella Riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder', ett projekt som sträcker sig över tre år, SPF:s ansvarige för detta arbete är Jill Taube.

### **Samarbete med andra organisationer:**

**SoS:** SPF har träffat medarbetare i Socialstyrelsens för ömsesidig information och diskussion vid två tillfällen. Samarbetet har varit givande och bl. a bidragit till ett samarbete kring vissa av SPF:s riktlinjer. En arbetsgrupp med alla de fyra psykiatriska föreningarna arbetet kring KVÅ-koder inom psykiatrin.



**Brukarorganisationer.** Samarbetet med NSPH har tagit sig praktiska uttryck kring deltagande i Bok- och Biblioteksmässan och WMHD, se ovan.

Föreningens expertkunskap efterfrågas allt mera och inbjudningar till deltagande i olika arbetsgrupper blir vanligare.

Styrelsens arbete är ideellt. Möten sker dagtid och kräver en arbetsgivare som låter detta ske inom ramen av arbetstid. Därutöver sker ett stort arbete på fritiden. Uppdraget som ordförande tar allt mer tid med arbete i princip alla kvällar och helger.

### **Framtiden**

Styrelsen måste hitta arbetsformer där medlemmar i än högre utsträckning kan delta i arbetet så att det är möjligt att fortsätta bibehålla den höga ambitionsnivån styrelsen haft. Ekonomin måste fortsätta vara god så att det är möjligt med fortsatt och vid behov utökat professionellt, administrativt stöd.

Det finns fortfarande stora eftersatta behov inom psykiatrin i landet. Viktiga förbättringsområden är den kliniska forskningen, bristen på psykiatriker, minskande extern fortbildning och en minskande andel av sjukvårdens resurser till psykiatrisk vård.

För att motverka detta har SPF haft och vill framöver ha en än viktigare roll – både som kritiker av brister i vården, som aktör med förslag på förbättringar, som påtryckare i olika sammanhang och inte minst som arrangör av viktig fortbildning för alla som arbetar med psykiatri.

Hyssna 2013-03-12

Lise-Lotte Risö Bergerlind  
Ordförande